

Nämnd

Datum

Remissvar Med tillit växer handlingsutrymmet SOU 2018:47

Huvudbetänkande av Tillitsdelegationen – Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn SOU 2018:47

Sammanfattning

Regeringen beslutade 2016 att tillsätta en delegation (Tillitsdelegationen) med uppdrag att analysera och föreslå hur styrningen av välfärdstjänster i offentlig sektor, kommuner och landsting inom ramen för befintligt regelverk, kan utvecklas.

Borlänge kommun har deltagit som en av tolv försöksverksamheter som Tillitsdelegationen följt med stöd av välrenommerade forskare. Tillitsdelegationen lämnade sitt huvudbetänkande i juni 2018 med slutsatser, förslag och rekommendationer.

Borlänge kommun ställer sig bakom slutsatser, förslag och rekommendationer i Tillitsdelegationens huvudbetänkande.

Ärendebeskrivning

Borlänge kommun har som en av tolv försöksverksamheter deltagit i Tillitsdelegationens arbete och har haft två följeforskare knutna till kommunens individ- och familjeomsorg (IFO). Forskarna har genom dokumentstudier, deltagande observationer, intervjuer och fokusgruppsintervjuer hos personalen på Individ- och familjeomsorgen (IFO) inom Socialtjänsten gett kommunen värdefull information att använda vid den fortsatta utvecklingen av styrmodellen.

En central slutsats från forskarna är att tillitsfulla relationer tar tid, både att utveckla och att underhålla. Ambitionen att minska misstro och öka tillit kräver både uthållighet i en kultur- och organisationsförändring över tid och en mellanmänsklig tillgänglighet i vardagen. Forskarna lyfter också fram Borlänges värdegrundsarbete som en framgångsfaktor som skapat goda förutsättningar för att öka tilliten.

Borlänge kommun påbörjade arbetet med en mer tillitsbaserad styrning och ledning 2008 och införde en ny styrmodell 2011 och arbetet fortgår alltjämt med att utveckla en mer tillitsbaserad styrning och ledning.

Det finns behov av samverkan och möjligheter till utveckling och innovation inom alla nivåer, både nationellt och lokalt. Systemtänkandet i offentlig sektor omfattar ett ekosystems komplexitet där konsekvenser av nya tillvägagångssätt och arbetsmetoder inte alltid är förutsägbara. Förändringar som sker utifrån ny kunskap, nya metoder, regelförändringar eller till och med lagstiftning kan ibland få icke avsedda, oönskade effekter och vara svåra att överblicka på förhand. Det behövs möjligheter att testa och prova sig fram i liten skala tillsammans med berörda aktörer.

Förslagen i huvudbetänkandet om att testa och prova nya lösningar via policylabb på nationell nivå och frikommunförsök på lokal nivå, för att utmana och eventuellt hitta lösningar på hinderande regelverk ställer sig Borlänge kommun positiv till.

Vidare finns också beskrivet att "försök" med tillitsbaserad styrning och ledning på nationell men även på lokal nivå, liksom de redan idag existerande lokala utvecklingsarenorna är viktiga för att utveckla offentlig sektor och välfärdstjänsterna. Den föreslagna organisatoriska infrastrukturen med policylabb, frikommunförsök, lokala och nationella "försök" och/eller utvecklingsarenor ser Borlänge kommun som utmärkta förslag att arbeta vidare med i en förstudie.

Jan Bohman
Kommunstyrelsens ordförande

Åsa Granat
Kommundirektör

Nämnd

Datum

Remissvar En lärande tillsyn SOU 2018:48

Delbetänkande av Tillitsdelegationen – En lärande tillsyn – Statlig granskning som bidrar till verksamhetsutveckling i vård, skola och omsorg SOU 2018:48

Sammanfattning

Borlänge kommun ställer sig bakom slutsatser och förslag i Tillitsdelegationens delbetänkande.

Regeringen beslutade 2016 att tillsätta en delegation (Tillitsdelegationen) med uppdrag att analysera och föreslå hur styrningen av välfärdstjänster i offentlig sektor, kommuner och landsting inom ramen för befintligt regelverk, kan utvecklas (SOU 2018:47)

I uppdraget ingick också att utreda den statliga tillsynen.

Ärendebeskrivning

Den statliga tillsynen som den är utformad idag tycks bidra till viss utveckling i granskade verksamheter till exempel genom att ge upphov till reflektioner kring arbetssätt och genom att sätta press på verksamheter att genomföra förändringar. Samtidigt skapar den även vissa oönskade effekter och kan ibland förstärka en kultur som inte är gynnsam för elever och brukare.

Tillitsdelegationen konstaterar att tillsynen kan bidra mer till utveckling om den förändras i vissa avseenden och det är också Borlänge kommuns uppfattning.

Tillsyn som omfattar kvalitativa aspekter och som utgår från ett bredare brukarperspektiv har bättre förutsättningar att bidra till utveckling jämfört med ett snävare juridiskt perspektiv.

För att hantera den spänning som finns mellan kontroll och utveckling samt maktrelationen mellan granskare och granskad, behöver tillsynen där så är möjligt och lämpligt betona dialog, samskapande, hänsyn och anpassning till sammanhanget. Dessa inslag främjar tillit som i sin tur är en förutsättning för att tillsynen ska bidra till verksamhetsutveckling.

Tillitsdelegationen föreslår att regeringen förtydligar tillsynens inriktning inom vård, skola och omsorg i en skrivelse till riksdagen för att tillsynen ska bli mer situations- och verksamhetsanpassad.

Ett förtydligande från regeringens sida, anser Tillitsdelegationen är tillräckligt och ser inte behov av att t.ex. ändra definitionerna av tillsyn i de sektorslagstiftningar som styr hälso- och sjukvård, skola och omsorg.

Tillitsdelegationen förslår på två lagändringar avseende bestämmelser som man bedömer är oförenliga med den inriktning av tillsynen som föreslås.

Regeringen ska lämna förslag på att:

- den tvingande bestämmelsen om vitesföreläggande i 26 kap. 27 §, andra stycket skollagen (2010:800) tas bort så att Skolinspektionen **får** i stället för **ska** förelägga med vite vid allvarliga brister
- patientsäkerhetslagens (2010:659) bestämmelse om att tillsynen främst ska inriktas på granskning av vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete (7 kap. 3 §, andra stycket) **tas bort**.

Borlänge kommun ställer sig bakom slutsatser och förslag i Tillitsdelegationens delbetänkande.

Jan Bohman
Kommunstyrelsens ordförande

Åsa Granat
Kommundirektör